

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cvičení k pravopisným jevům - ČJL

Pracovní list 6

Autor: V. Nezval

Korespondence – neumělecký text (ukázka)

(...) Žil jsem od narození ve škole, kde hlas- dětí skandoval- slabikář. B-la to má ukolébavka. Dodnes slyším jejich hlásk-. A když děti odešl- ze škol-, vkradl jsem se tam, ab-ch se t-šil nástě-ými obrazy, ab-ch prož-val předem svobodn-ji, co budu prožívat později s nimi - povinnosti. Až donedávna jsem se vracel každé prázdniny do školy a znovu jsem sl-chal dě-ké hlásky, tak podivně -kreslené akust-kou školních chodeb. (...)

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slov v textu.
2. Zdůvodnit pravopisné jevy.
3. Označit věty hlavní a vedlejší.
4. Určit druh vedlejších vět.
5. Najít v textu spřežky, zdůvodnit jejich původ.
6. Najít v textu slova přejatá.
7. Zdůvodnit, proč řadíme korespondenci k hraničním útvarům uměleckého a neuměleckého textu.
8. Vyjádřit, jaké povolání vykonával otec autora. Doložit příkladem z textu.
9. Najít v textu slova nespisovná.

Autor: V. Nezval

Depeše na kolečkách – umělecký text (ukázka)

Prolog

Se tř- stran dav na kul-sách. Tu a tam v-řezaná maska pro obl-čej.
Kumpán- všeho druhu všech plemen a oboj-ho pohlav- a každ- si m-že
s nimi za-pívat:

Nev-hnem se ani dámě
na veřejné ulic-
n-brž nab-dnem jí rámě
m- galantní chlapíci
dli dli dli
dli
dli dli dli

Jen pryč s válkou
jen pryč s válkou
m- se nesem
s kutálkou

bez boje a bez války
se nesem podle kutálky

Z propadliště v-stupuje DIVADELNÍ PORTÝR. Tento muž je asi velmi
nešťasten. V-volává pro-ebným hlasem.

Ale vážení, rozejděte se pros-m v klidu. Rozejděte se !(...)

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slov v textu.
2. Vyjádřit, jakým jazykem je text napsán.
3. Zdůvodnit psaní velkých písmen v textu.
4. Přiřadit text k literárnímu žánru.
5. Najít v textu oslovení.
6. Zdůvodnit interpunkci v textu.
7. Přiřadit text k uměleckému směru.
8. Vysvětlit pojmy: prolog, portýr.
9. Určete slovní druh: dli, jen, bez.